

FREE CATALONIA

No. 5

New York, October 1942

EDITORIAL

FRANCO, Falange i l'Espanya nazifeixista han gaudit suara d'una passatgera actualitat internacional. No som gaire aficionats a concedir espai a les eixorques activitats dels sinistres governants de l'Espanya actual, tot i tractant-se dels nostres enemics irreconciliables. Però aquesta vegada, la sorprenent importància concedida internacionalment a una simple reorganització del gabinet franquista, ens mou a tractar breument el tema. I diem breument perquè, per a simple il·lustració dels miops, per esclariment de babaus i com a desinteressada advertència als il·lusos o als aficionats a amoixaments més o menys chamberlinescs, resumirem i liquidarem els fets amb una sola frase. Això és, que la recent anècdota espanyola té un sol significat i una sola transcendència: és el primer símptoma visible de la descomposició interior de l'Espanya "Una, Sola e Indivisible"; el segon acte de la tragicomèdia franquista que s'inicià amb l'instaurament del glorioso règimen triunfal i que es dissoldrà en ignominia el dia de la propera Victòria de les Nacions Unides.

En haver escrit el present obituari, ens volem permetre, però, un justificat esplai. Volem apuntar unes quantes afirmacions, amb el ben entès que no van adreçades a ningú en particular. No cal tampoc necessàriament que ningú s'esforci a cercar-hi conclusions ni intents. Les volem deixar escrites únicament com a simple il·lustració i com a servei desinteressat a benefici d'aquells que el vulguin utilitzar.

AFIRMACIONS

- 1)—Per als catalans, tot allò que Franco faci o deixi de fer, és una mera anècdota. Estem acostumats a ésser tiranitzats i brutalitzats des de Madrid, per militars o per seglars, portin casc, corona o gorrofrigi.
  - 2)—El fet que a Espanya hi hagi una Dictadura, una Monarquia o una República, no afecta per res la determinació de Catalunya d'esdevenir una nació lliure i sobirana. Poden monàrquics i falangistes degollar-se mutuament, poden certs diplomàtics, feixistes o no, entronitzar un rei més o menys fotogènic. Als catalans l'enrenou no ens farà fred ni calor. No ens fa tampoc fred ni calor que hi hagin certs republicans espanyols exiliats, que creguin que es pot resoldre el problema d'Iberia simplement
- (segueix a la pag. 2)

FACTS ABOUT CATALONIA—IV

THE CATALAN RENAISSANCE—In 1793 Robespierre the great French revolutionary leader travelled through Catalonia and tried to convince the Catalans to join the revolution. A few years later Napoleon came also to Barcelona and tried to obtain collaboration of the Catalans. To this end he made public proclamations in Catalan and declared it an official language, and he also tried to install an independent Catalan government. Both these efforts of Robespierre and Napoleon failed at that time but it is in this development that we find the beginning of the cultural and political awakening of the Catalans.

It is not strange that these two ambassadors of the new Europe failed at that time because Catalonia was in the midst of full decadence as a result of the Castilian domination established after 1714. Catalonia had not only lost her own personality but was feeling also the general disintegration and decadence of Spain. The Catalan language had been relegated to be used only for domestic purposes. If some poets and writers still used Catalan, the mentality and even the syntax were Castilian. Vincenç Garcia i Francesc Fontanella wrote poetry in Catalan but with Castilian meter. Manuel de Cabanyes (1809-1833), more sensitive and also more ambitious wrote completely in Castilian, the tongue of the oppressor.

The spirit of the Catalan people, however, finds new opportunity for re-awakening at the time of the so-called Carlist wars. The development came almost accidentally. In 1833 the Catalan poet, Bonaventura Carles Aribau (1798-1862), writes in Madrid the "Oda a la Patria" in which he sings his homesickness for Catalonia. This fact (naturally not realized until much later) gave birth to a literary renaissance which was really the beginning of the cultural and political renaissance of Catalonia.

Literary Renaissance: The reawakening produced by *Oda a la Patria* together with the more purposeful work of Fèlix Torres Amat, takes two independent but parallel directions in the aim to restore the use of the Catalan language.

One of these directions is cultural and

Bonaventura Carles Aribau

(continued on page 2)